

15.3.2016

Jakelun mukaan

**NIMEÄMISPYyntö YHTEISEN TUOTANTOYMPÄRISTÖN SIIRTOHANKKEEN (META II)
OHJAUS- JA HANKERYHMIIN**

Osa hallinnonalan virastojen tietojärjestelmistä ja niiden kehittäminen nojautuvat vahvasti yhteisesti ylläpidettyyn ja kehitettyyn ICT-tuotantoympäristöön. Laajimmin tämä ympäristö on käytössä maatalous- ja elintarviketurvallisuushallinnossa. Ympäristö koostuu tietoverkoista, palvelimista, ohjelmistoista lisensseineen, sovelluksista sekä palveluista, joilla kokonaisuus pidetään toimivana.

Nykyinen tuotantoympäristö ja siihen liittyvät tietoliikennepalvelut on hankittu hallinnonalan yhteishankintana. Näihin liittyvät sopimukset ovat päättymässä vuonna 2016, mistä syystä hallinnonalalla on ryhdytty toimenpiteisiin siirtymiseksi uuteen tuotantoympäristöön. Periaatteessa Valtorin tulisi huolehtia perustietoteknisten palveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä, mutta EU-lainsäädännöstä johtuvien ns. maksajavirastovaatimusten ympäristöä ei ole toistaiseksi pystytty siirtämään Valtorin vastuulle (ns. poikkeama).

Asetettavan hankkeen tarkoituksena on suunnitella ja ohjata tuotantoympäristön siirto nykyisestä ympäristöstä uuteen ympäristöön. Koska kyseessä olevat konesali- ja kapasiteettipalvelut on kilpailutettu Hanselin toimesta, erillistä kilpailuttamista ei tarvita, vaan hankkeessa edetään suoraan suunnitteluvaiheeseen. Hanselin kilpailuttama toimittaja Tieto Oyj on sama kuin nykyisen tuotantoympäristön toimittaja. MMM on tilannut esisuunnitteluprojektin Tieto Oyj:ltä loppuvuodesta 2015. Tämän projektin tuloksia käytetään tämän varsinaisen siirtohankkeen asettamisen ja käynnistämisen tukena. Hankkeesta on laadittu suunnitelma- ja asettamispäätösluonnokset (liitteenä).

Virastoja pyydetään nimeämään edustajansa hankkeen strategiseen ohjausryhmään ja hankkeen johtoryhmään ja toimittamaan tiedot MMM:n kirjaamoon 23.3.2016 mennessä. Ryhmien tehtävät on kuvattu tarkemmin asettamispäätösluonnoksessa. Projektien edustajat pyydetään erikseen projektikohtaisesti.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Antti Vertanen.

Jaana Husu-Kallio
kansliapäällikkö

Liitteet:

- Aettamispäätösluonnos
- Hankesuunnitelmaluonnos

Jakelu:

- MMM/osastot
- Elintarviketurvallisuusvirasto
- Luonnonvarakeskus
- Maanmittauslaitos
- Maaseutuvirasto

HALLINNONALAN META II -HANKKEEN ASETTAMINEN

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on tänään asettanut hallinnonalan Meta II -hankkeen yhteiskäytössä olevan ICT-tuotantoympäristön uudistusta varten.

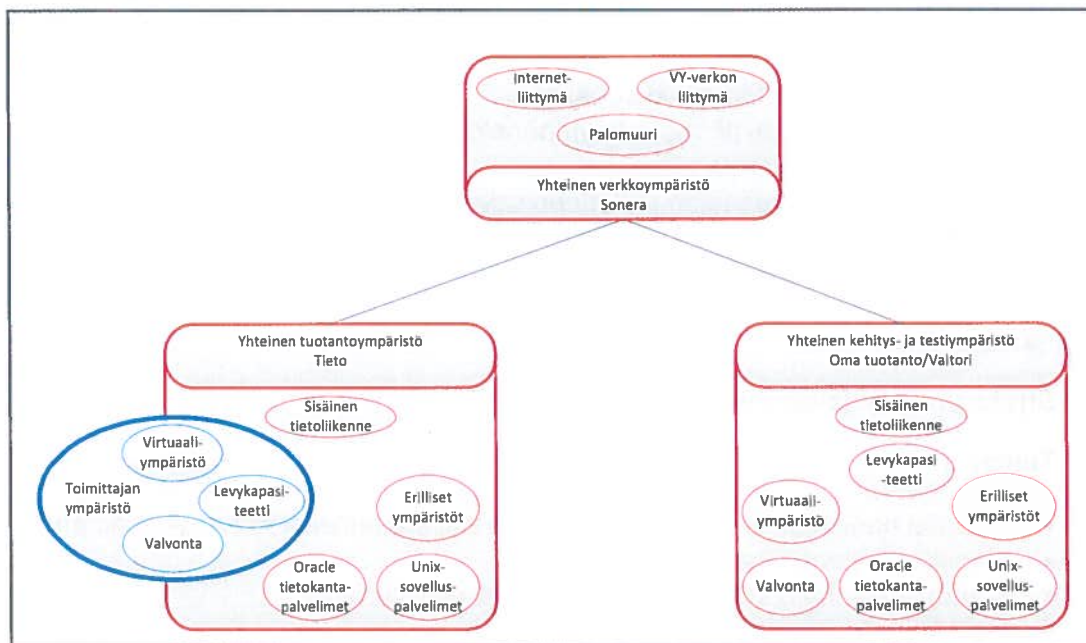
Toimikausi

Hankkeen toimikausi on 1.4.2016 - 31.3.2017.

Tausta

Osa MMM:n hallinnonalan virastojen tietojärjestelmistä ja niiden kehittäminen nojautuvat vahvasti yhteisesti ylläpidettyyn ja kehitettyyn ICT-tuotantoympäristöön. Laajimmin tämä ympäristö on käytössä maatalous- ja elintarviketurvallisuushallinnossa. Ympäristö koostuu tietoverkoista, palvelimista, ohjelmistoista lisensseineen, sovelluksista sekä palveluista, joilla kokonaisuus pidetään toimivana. Tämän tuotantoympäristön rinnalla toimii teknisesti yhteensopiva testi- ja kehitysympäristö. Tietoverkoista, palvelimista ja erilaisista perusohjelmistoista muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan myös perustietotekniseksi alustaksi. Tässä päätöksessä tuotantoympäristöstä käytetään lyhennettä Meta -ympäristö. Hankkeen tavoitteena on siirtyä nykyisestä tuotantoympäristöstä (Meta I) uuteen tuotantoympäristöön (Meta II).

Maanmittauslaitoksen yhteydessä toimiva tietotekniikan palvelukeskus Mitpa huolehtii nykyisen ympäristön hallittavuudesta ja yhteentoimivuudesta sekä kehittää ratkaisuja MMM:n toimialan tukena. Järjestelmät on rakennettu yhteentoimiviksi käyttäen yhteistä teknologia-alustaa, yhteiskäyttöisiä tietovarantoja sekä yhteisiä ratkaisuja kaikissa tietojärjestelmissä, joten järjestelmät ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa.

Kuva 1. Yhteinen teknologia-alusta nykytilassa

Nykyinen tuotantoympäristö ja siihen liittyvät tietoliikennepalvelut on hankittu hallinnonalan yhteishankintana. Näihin liittyvät sopimukset ovat päättymässä 2016, mistä syystä hallinnonalalla on ryhdytty toimenpiteisiin siirtymiseksi uuteen tuotantoympäristöön (Meta II). Periaatteessa Valtorin tulisi huolehtia perustietoteknisten palveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä, mutta EU-lainsäädännöstä johtuvien ns. maksajavirastovaatimusten takia Meta I -ympäristöä ei ole toistaiseksi pystytty siirtämään Valtorin vastuulle (ns. poikkeama). Edellytyksiä siirron tekemiseksi ja poikkeaman purkamiseksi on selvitetty yhteistyössä Valtorin ja VM:n kanssa. 29.2.2016 pidetyssä selvitystyön ohjausryhmän kokouksessa todettiin, että VM ei pidä kaavailtua ratkaisua riittävänä poikkeaman purkamiseksi. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti ratkaisu poikkeaman jatkosta on tehtävä kesäkuussa 2016. Tuotantoympäristön siirtoa Valtorille tarkastellaan myöhemmin uudelleen valtioneuvoston ratkaisun mukaisesti. Yhteisen tuotantoympäristön siirto jatkuu nykyisistä lähtökohdista kuitenkin siten, että Valtori osallistuu hankkeeseen asiantuntijana.

Tämän hankkeen tarkoituksena on suunnitella ja ohjata tuotantoympäristön siirto nykyisestä ympäristöstä uuteen ympäristöön (Meta I -> Meta II). Koska kyseessä ovat konesali- ja kapasiteettipalvelut on kilpailutettu Hanselin toimesta, erillistä kilpailuttamista ei tarvita, vaan hankkeessa edetään suoraan suunnitteluvaiheeseen. Hanselin kilpailuttama toimittaja Tieto Oyj on sama kuin nykyisen tuotantoympäristön toimittaja. MMM on tilannut esisuunnitteluprojektin Tieto Oyj:ltä loppuvuodesta 2015. Esisuunnitteluprojekti on päätynyt ja sen tuloksia käytetään tämän varsinaisen siirtohankkeen asettamisen ja käynnistämisen tukena.

Tehtävät

Hankkeen lopullisena tavoitteena on ottaa virastoissa hallitusti käyttöön uusi tuotantoympäristö (Meta II), joka pohjautuu Hanselin toteuttamaan konesali- ja kapasiteettipalveluiden kilpailutukseen vuosille 2013-2019. Hankkeen tehtävänä on tuottaa hallinta- ja toimintamalli sopimuksen kohteena olevalle teknologiaympäristölle. Hankkeessa noudetaan käyttöönoton osalta Hansel-puitesopimuksen mukaista toimintamallia.

Hankkeen tuotokset ovat:

- Ympäristön arkkitehtuurin kuvaukset,
- Alustapalvelut ja käyttöönotettu ympäristö,
- Ympäristön dokumentaatio,
- Uuden toimintaympäristön mukainen sovelluskehityksen ympäristö ja menetelmät,
- Hallintamalli, joka kuvaa toimijoiden roolit) ja
- Tarvittavat sopimukset

Hankkeen ohjausmalli

Strateginen ohjausryhmä

Tehtävät:

- Päättää hankkeen linjauksista ja suunnasta, suunnitelmien hyväksyminen
- Hankkeen etenemisen seuranta
- Mahdollisten hanketason ristiriitojen yms. selvittäminen
- Hankkeen kustannusten seuranta

Kokoonpano:

N.N.

puheenjohtaja, MMM/RO?

N.N.	jäsen, MMM/Ruokaosasto
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, MMM/Luonnonvaraosasto
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, MMM/Hallinto- ja suunnitteluosasto varapuheenjohtaja
N.N.	jäsen, Elintarviketurvallisuusvirasto
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, Luonnonvarakeskus
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, Maanmittauslaitos
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, Maaseutuvirasto
	varajäsen ...

Ohjausryhmän kokoukset pidetään alustavasti huhtikuussa, toukokuussa, elokuussa, lokakuussa ja joulukuussa 2016.

Hankkeen johtoryhmä

Tehtävät:

Hankkeen johtoryhmän tehtävänä on huolehtia koko hankkeen toteutumisesta suunnitelmien ja ohjausryhmän linjausten mukaisesti sekä seurata hankkeen riskejä ja resurssien käyttöä. Johtoryhmää vetää MMM:n vastuuosaston edustaja. Ryhmän toiminnasta huolehtii käytännössä hankepäällikkö. Johtoryhmä raportoi strategiselle ohjausryhmälle suunnitelman/tarpeiden mukaisesti.

- Päätöksenteko ohjausryhmän linjausten puitteissa
- Mahdollisten muutosesitysten valmistelu ohjausryhmälle esiteltäväksi
- Projektien etenemisen seuranta
- Projektien välisten ristiriitojen yms. selvittäminen
- Projektien budjetin ja välillisten vaikutusten seuranta (esim. sovellusten muutostarpeet tms.)

Kokoonpano:

Antti Vertanen, tietohallintojohtaja	puheenjohtaja, MMM/HSO
	varajäsen (varapuheenjohtaja) ...
N.N.	jäsen, MMM/Ruokaosasto
	varajäsen ...

N.N.	jäsen, MMM/Luonnonvaraosasto
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, MMM/Hallinto- ja suunnitteluosasto varapuheenjohtaja
N.N.	jäsen, Elintarviketurvallisuusvirasto
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, Luonnonvarakeskus
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, Maanmittauslaitos
	varajäsen ...
N.N.	jäsen, Maaseutuvirasto
	varajäsen ...

Hankkeen johtoryhmä kokoontuu tarpeen mukaan ja vähintään valmistelemaan ohjausryhmän kokoukset.

Johtoryhmässä ovat pysyvinä asiantuntijoina hankkeeseen kuuluvien projektien projektipäälliköt (vastuutahot). Heidän tehtävänä on huolehtia projektien tilanteen ajantasaisesti raportoinnista johtoryhmälle. Tiedon ja Valtorin edustajat osallistuvat johtoryhmän työskentelyyn asiantuntijoina pääsääntöisesti mutta aina erikseen kutsuttuna.

Hankepäälikkö, MMM:n hanketiimi

MMM:n nimittämä osa-aikainen hankepäälikkö seuraa koko hankkeen ja sen toteutusprojektien etenemistä ja huolehtii johtoryhmän käytännön toiminnasta. Hankepäälikön tukena toimii MMM:n asiantuntijoiden muodostama tiimi.

Hankepäälikkönä toimii alkuvaiheessa tietohallinnon erityisasiantuntija Jaana Merta (MMM/RO).

Valmisteluprojektit

Valmisteluprojekteissa viimeistellään ja luodaan perussuunnitelmat hankkeen ja toteutusprojektien toteuttamista varten. Näitä suunnitelmia täsmennetään tarvittaessa toteutusprojektien alussa. Hanke- ja projektisuunnitelmat sekä niiden muutokset hyväksytään hankkeen johtoryhmässä (hankesuunnitelma myös strategisessa ohjausryhmässä). Suunnitelmat sisältävät myös tietoturvallisuuteen liittyvät määritykset.

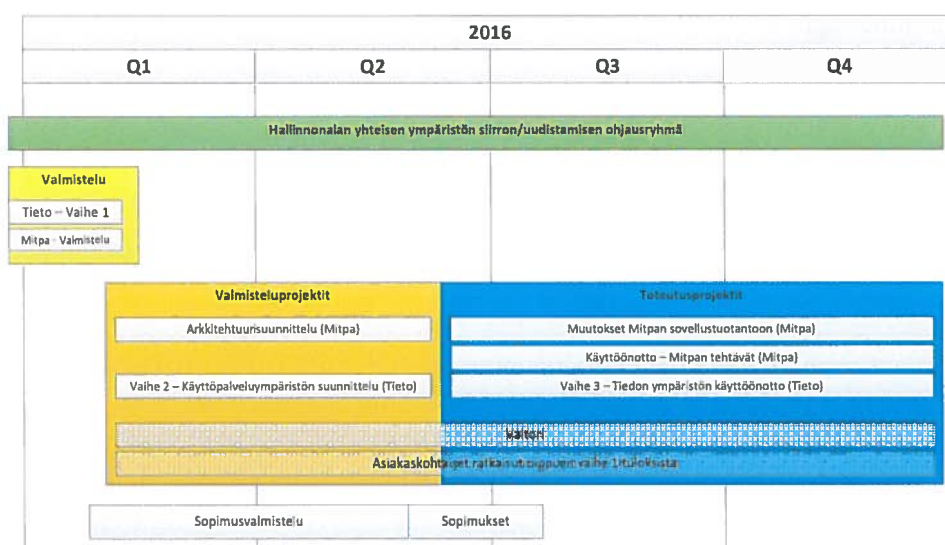
Keskeinen valmisteluprojekti on Tiedon käyttöpalveluympäristön suunnittelun vaihe 2 -projekti. Tätä valmisteluprojektia tukee MML/Mitpan organisoima arkkitehtuurisuunnitteluun keskittyvä valmisteluprojekti. Lisäksi jo tässä vaiheessa käynnistetään MMM:n johdolla yhteistoiminnan toimintamallin kehittämiseen keskittyvä valmisteluprojekti, joka osaltaan liittyy Mitpan kumppanuustoiminnan kehittämiseen. Valmistelutyötä tehdään Tiedon, käyttäjävirastojen, Valtorin ja Mitpan yhteistyönä projektin tarpeiden mukaisesti.

Toteutusprojektit

Toteutusprojektit käynnistetään hankesuunnitelman mukaisesti kun strateginen ohjausryhmä on hyväksynyt valmisteluvaiheen tulokset ja antanut luvan toteutusprojekteille.

Aikataulu

Päävaiheiden aikataulu on seuraava:

Kustannusten jakautuminen

Siirtoprojektin kustannusten jaosta sovitaan strategisessa johtoryhmässä. Kustannusten jako noudattaa seuraavia periaatteita:

- Kukin hallinnonalan osapuoli vastaa oman hanke/projektihenkilöstönsä kustannuksista mukaan lukien mahdolliset matkustus-, työväline-, yms. kustannukset. Työ tehdään virkatyönä.
- Tieto Oyj:n kustannukset maksetaan MMM:n määrärahoista (2016 tuottavuusraha).
- Mitpan tähän hankkeeseen liittyvien palveluiden kustannukset maksetaan MMM:n määrärahoista (tuottavuusraha) siltä osin, kun työ/palvelu ei sisälly palvelusopimukseen.
- Valtorin osallistumisen mahdollista kustannuksista ja niiden maksamisesta sovitaan erikseen MMM:n ja Valtorin kesken.
- Mahdolliset kertaluonteiset investointikustannukset katetaan ensisijaisesti MMM:n määrärahoista (tuottavuusraha).
- Strateginen ohjausryhmä ratkaisee miten tuottavuusrahaa käytetään tai miten toimitaan tilanteessa, jos varattu rahoitus ei riitä.

Johtaja

Raimo Vajavaara

JAKELU

- MMM/Osastot
- Elintarviketurvallisuusvirasto
- Luonnonvarakeskus
- Maanmittauslaitos
- Maaseutuvirasto

Yhteisen tuotantoympäristön siirto/uudistaminen (Meta II)

Hankesuunnitelma, versio 0.3

Versiohistoria

Versio	Pvm	Tekijä	Muutokset
0.1	1.2.2016	A.Vertanen	Ensimmäisten työversio
0.2	2.3.2016	A.Vertanen	Ohjausryhmän palautetta, Valtori-osaprojektin vaikutus
0.3	8.3.2016	A.Vertanen	Ohjausryhmän käsittelyn 3.3.2016 muutokset

Sisällysluettelo

1	HANKKEEN TAUSTA JA LÄHTÖKOHDAT.....	5
2	HANKKEEN KUVAUS.....	6
2.1	Hankkeen tehtävät ja tavoitteet.....	6
2.2	Hankkeen tuotokset.....	6
2.3	Hankkeen lähtökohdat ja reunaehdot.....	6
2.3.1	Hankkeen yleiset lähtökohdat ja reunaehdot.....	6
2.3.2	Hankkeen erityiset lähtökohdat ja reunaehdot.....	7
2.4	Hankkeen rajaukset.....	7
2.5	Projektin vastuut/osapuolet	7
3	HANKKEEN HALLINTO.....	8
3.1	Strateginen ohjausryhmä	8
3.2	Hankkeen johtoryhmä.....	8
3.3	Hankepäällikkö (oto), MMM:n hanketiimi.....	9
4	HANKKEEN TOTEUTUSSUUNNITELMA.....	9
4.1	Aikataulu.....	9
4.2	Tarkistuspisteet.....	10
4.3	Valmisteluprojektit	10
4.4	Toteutusprojekti – Tiedon ympäristön käyttöönotto	10
4.5	Toteutusprojekti – Muutokset sovellusympäristöön	11
4.6	Toteutusprojekti – Käyttöönoton tukeminen.....	11
4.7	Muut huomioitavat asiat	11
5	HANKKEEN RESURSOINTI JA KUSTANNUKSET	11
5.1	Resursointi	11
5.1.1	MMM ja virastot.....	11
5.1.2	Tieto Oyj.....	12
5.1.3	Valtori.....	12
5.1.4	Kustannusarvio.....	13

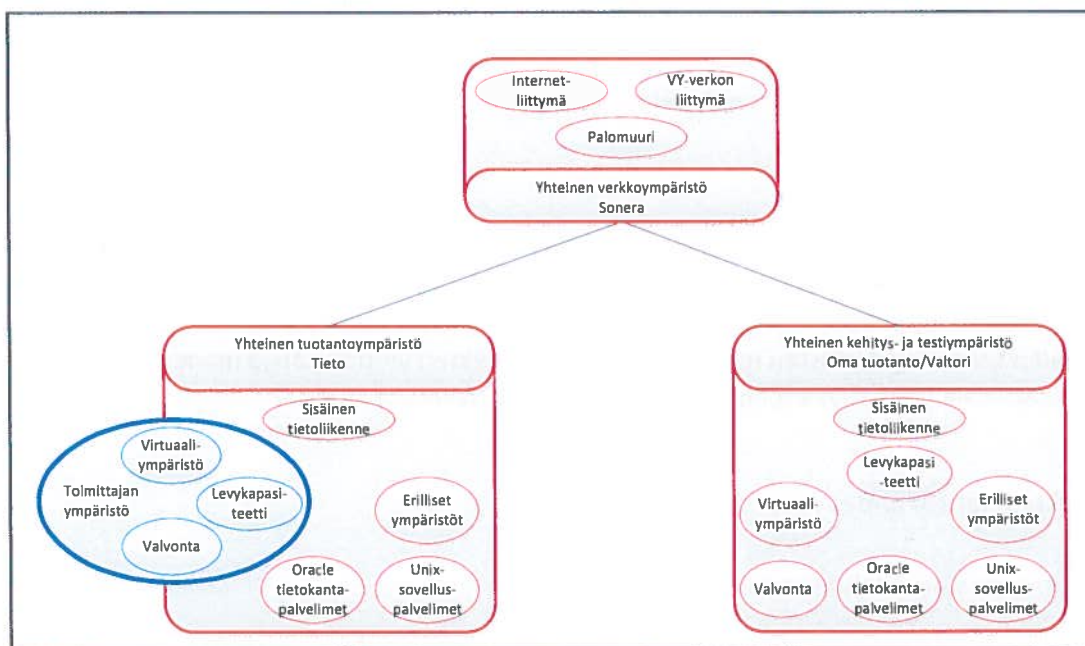
5.1.5	Kustannusten jakautuminen	13
6	HANKKEEN RISKIT	13
7	HANKKEEN TYÖMENETELMÄT	13
7.1.1	Projektihallintamenettely.....	13
7.1.2	Dokumentointi ja pääsynhallinta	14
7.1.3	Hankkeen laadunvarmistus	14
8	HANKKEEN MUUTOSHALLINTA.....	14
9	HANKKEEN VIESTINTÄ	14
10	HANKKEEN PÄÄTTÄMINEN	15

1 Hankkeen tausta ja lähtökohdat

Osa hallinnonalan virastojen tietojärjestelmistä ja niiden kehittäminen nojautuvat vahvasti yhteisesti ylläpidettyyn ja kehitettyyn ICT-tuotantoympäristöön. Laajimmin tämä ympäristö on käytössä maatalous- ja elintarviketurvallisuushallinnossa. Ympäristö koostuu tietoverkoista, palvelimista, ohjelmistoista lisensseineen, sovelluksista sekä palveluista, joilla kokonaisuus pidetään toimivana. Tämän tuotantoympäristön rinnalla toimii teknisesti yhteensopiva testi- ja kehitysympäristö. Tietoverkoista, palvelimista ja erilaisista perusohjelmistoista muodostuvaa kokonaisuutta kutsutaan myös perustietotekniseksi alustaksi. Tässä suunnitelmassa tuotantoympäristöstä käytetään lyhennettä Meta -ympäristö. Hankkeen tavoitteena on siirtyä nykyisestä tuotantoympäristöstä (Meta I) uuteen tuotantoympäristöön (Meta II).

Maanmittauslaitoksen yhteydessä toimiva tietotekniikan palvelukeskus Mitpa huolehtii nykyisen ympäristön hallittavuudesta ja yhteentoimivuudesta sekä kehittää ratkaisuja MMM:n toimialan tukena. Järjestelmät on rakennettu yhteentoimiviksi käyttäen yhteistä teknologia-alustaa, yhteiskäyttöisiä tietovarantoja sekä yhteisiä ratkaisuja kaikissa tietojärjestelmissä, joten järjestelmät ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa.

Alustaympäristö on kuvattu tarkemmin vuoden 2015 aikana tehdyssä teknologia-arkkitehtuurin tavoitetilaa koskevassa ns. Tatti-selvityksessä (liite 1).

Kuva 1. Yhteinen teknologia-alusta nykytilassa

Nykyinen tuotantoympäristö ja siihen liittyvät tietoliikennepalvelut on hankittu hallinnonalan yhteishankintana. Näihin liittyvät sopimukset ovat päättymässä 2016, mistä syystä hallinnonalalla on ryhdytty toimenpiteisiin siirtymiseksi uuteen tuotantoympäristöön (Meta II). Periaatteessa Valtorin tulisi huolehtia perustietoteknisten palveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä, mutta EU-lainsäädännöstä johtuvien ns. maksajavirasto-vaatimusten takia Meta I -ympäristöä ei ole toistaiseksi pystytty siirtämään Valtorin vastuulle (ns. poikkeama). Edellytyksiä siirron tekemiseksi ja poikkeaman purkamiseksi on selvitetty yhteistyössä Valtorin ja

VM:n kanssa.. 29.2.2016 pidetyssä selvitystyön ohjausryhmän kokouksessa todettiin, että VM ei pidä kaavailtua ratkaisua riittävänä poikkeaman purkamiseksi. Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti ratkaisu poikkeaman jatkosta on tehtävä kesäkuussa 2016. Tuotantoympäristön siirtoa Valtorille tarkastellaan myöhemmin uudelleen tehtävän ratkaisun mukaisesti. Yhteisen tuotantoympäristön siirto jatkuu nykyisistä lähtökohdista kuitenkin siten, että Valtori osallistuu hankkeeseen asiantuntijana.

Tämän hankkeen tarkoituksena on suunnitella ja ohjata tuotantoympäristön siirto nykyisestä ympäristöstä uuteen ympäristöön. Koska kyseessä olevat konesali- ja kapasiteettipalvelut on kilpailutettu Hanselin toimesta, erillistä kilpailuttamista ei tarvita, vaan hankkeessa edetään suoraan suunnitteluvaiheeseen. Hanselin kilpailuttama toimittaja Tieto Oyj on sama kuin nykyisen tuotantoympäristön toimittaja. MMM on tilannut esisuunnitteluprojektin Tieto Oyj:ltä loppuvuodesta 2015. Tämän projektin tuloksia käytetään tämän varsinaisen siirtohankkeen asettamisen ja käynnistämisen tukena (liite 2).

2 Hankkeen kuvaus

2.1 Hankkeen tehtävät ja tavoitteet

Hankkeen lopullisena tavoitteena on ottaa virastoissa hallitusti käyttöön uusi tuotantoympäristö (Meta II), joka pohjautuu Hanselin toteuttamaan konesali- ja kapasiteettipalveluiden kilpailutukseen vuosille 2013-2019. Hankkeen tehtävänä on tuottaa hallinta- ja toimintamalli sopimuksen kohteena olevalle teknologiaympäristölle. Hankkeessa noudetaan käyttöönoton osalta puitesopimuksen mukaista toimintamallia.

2.2 Hankkeen tuotokset

Hankkeen tuotokset ovat:

- (Arkkitehtuurisuunnittelun tuloksena syntyvät) ympäristön arkkitehtuurin kuvaukset
- (Käyttöönoton tuloksena syntyvät (ISO27001)) alustapalvelut ja käyttöönotettu ympäristö
- (Virastojen (ISO27001) vaatimukset täyttävän) ympäristön dokumentaatio
- Uuden toimintaympäristön mukaisen sovelluskehityksen ympäristön ja menetelmät
- Hallintamalli (joka kuvaa toimijoiden roolit) ja tarvittavat sopimukset

2.3 Hankeen lähtökohdat ja reunaehdot

2.3.1 Hankkeen yleiset lähtökohdat ja reunaehdot

Hankkeen yleiset lähtökohdat ja reunaehdot muodostuvat seuraavista seikoista:

- Puitejärjestelyn periaatteet
- Nykyinen teknologia ja sovellusympäristö sekä niiden välttämättömät kehitystarpeet
- Toiminnan jatkuvuuden turvaaminen
- Käytettävissä olevat resurssit

Puitejärjestelyn yhteydessä on mm. kuvattu vaatimukset siirtoprojektin suunnitelmalle. Toimittajan tulee mm. laatia valmisteluvaiheelle riskianalyysi ja riskien minimointisuunnitelma, ylläpitää niitä koko valmisteluvaiheen ajan sekä raportoida säännöllisesti riskitilanteesta Asiakkaalle viikoittain osana projektiraportointia.

2.3.2 Hankkeen erityiset lähtökohdat ja reunaehdot

Hankkeen erityiset lähtökohdat ja reunaehdot muodostuvat seuraavista seikoista:

- Eu-maksajavirastovaatimukset
- Valtorin mahdollinen rooli

2.4 Hankkeen rajaukset

Hanke rajataan koskemaan nykyistä yhteistä tuotantoympäristöä (Meta I).

Hanke ei sisällä testi- ja kehitysympäristön siirtoa uuteen ympäristöön. Kuitenkin hankkeessa on huomioitava uuden tuotantoympäristön vaikutukset nykyiseen testi- ja kehitysympäristöön. Testi- ja kehitysympäristöjen tulee säilyä tuotannonkaltaisina, jotta tuotantoon vietävät järjestelmät pystytään kehittämään ja testaamaan riittävän yhdenmukaisissa ympäristöissä.

2.5 Projektin vastuut/osapuolet

Tuotantoympäristöä käyttävät virastot (Mavi, Evira, Luke, MMM ja MML?) vastaavat yhdessä tulevasta ympäristöstä siihen saakka kun sen hallinta mahdollisesti siirretään Valtorin vastuulle. Usean viraston yhteistyömallista johtuen MMM toimii siirtohankkeen omistajana. MMM on myös varautunut rahoittamaan siirtoa.

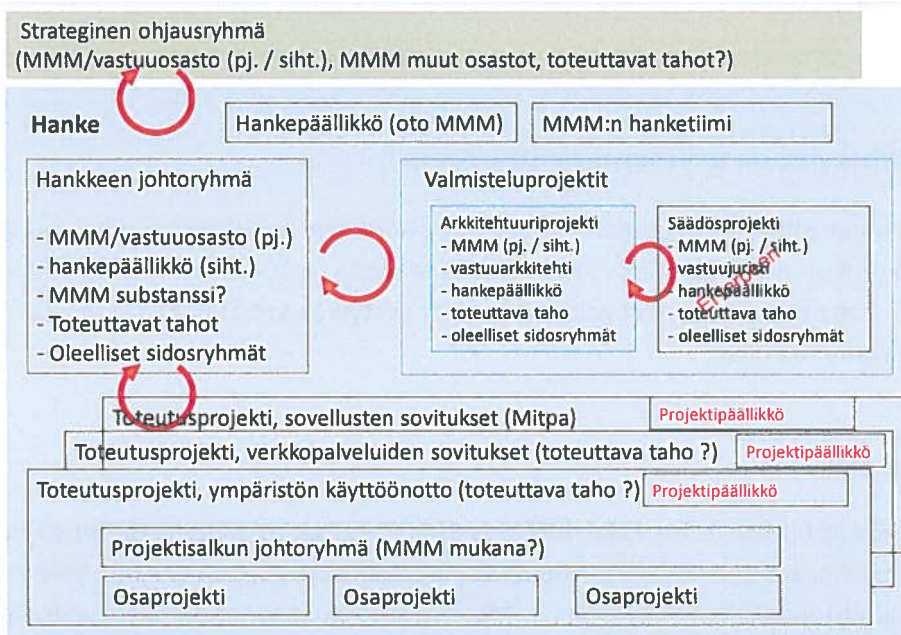
Tieto Oyj toimii yhteisen tuotantoympäristön käyttöpalvelutoimittajana ja vastaa Hanselin konesali- ja kapasiteettipalveluiden määrittelystä, käyttöönoton suunnittelusta ja käyttöönotosta puitejärjestelyn mukaisesti.

Mitpa tukee virastoja ympäristön hyödyntämisessä ja toimii hallinnonalan yhteisen ympäristön integraattorina ja vastaa hankkeessa uuden ympäristön palvelutarpeiden koostamisesta, teknologia-arkkitehtuurin suunnittelun tuesta, ympäristössä olevien järjestelmien tarvittavien muutosten hallinnasta sekä yhteentoimivuuden ja ohjelmistotuotannon tarpeiden huomioimisesta.

Valtori osallistuu siirron suunnitteluun ja valmisteluun varmistaen siirron kustannustehokkuutta ja tehtävien ratkaisujen yhteentoimivuutta valtion yhteisten palveluiden kanssa.

3 Hankkeen hallinto

Meta II hankkeen ohjausmalli (vaihtoehto 1)

3.1 Strateginen ohjausryhmä

Strateginen ohjausryhmä muodostuu MMM:n osastojen ja ao virastojen johdon edustajista. Ryhmän tehtävänä on hyväksyä hankkeen tavoitteet ja rahoitussuunnitelma. Substanssin näkökulmasta avainasemassa ovat MMM/RO, MMM/HSO, MMM/LVO, Mavi, Evira, Luke ja Maanmittauslaitos (Mitpa).

Ohjausryhmän tehtävät:

- Päätöksenteko – linjaukset ja suunta, suunnitelmien hyväksyminen
- Hankkeen etenemisen seuranta
- Mahdollisten hanketason ristiriitojen yms. selvittäminen
- Hankkeen kustannusten seuranta

Ohjausryhmän kokoukset pidetään alustavasti maaliskuussa, toukokuussa, elokuussa, lokakuussa ja joulukuussa 2016.

3.2 Hankkeen johtoryhmä

Hankkeen johtoryhmän tehtävänä on huolehtia koko hankkeen toteutumisesta suunnitelmien ja ohjausryhmän linjausten mukaisesti sekä seurata hankkeen riskejä ja resurssien käyttöä. Johtoryhmää vetää MMM:n vastuuosaston edustaja. Ryhmän toiminnasta huolehtii käytännössä hankepäällikkö. Johtoryhmä raportoi strategiselle ohjausryhmälle suunnitelman/tarpeiden mukaisesti.

Hankkeen johtoryhmän työskentelyyn osallistuvat MMM/RO, MMM/HSO, MMM/LVO, Mavi, Evira, Luke ja Maanmittauslaitos (Mitpa). Johtoryhmässä ovat jäseninä hankkeeseen kuuluvien projektien projektipäälliköt (vastuutahot). Heidän tehtävänä on huolehtia projektien tilanteen ajantasaisesti raportoinnista johtoryh-

mälle. Tiedon ja Valtorin edustajat osallistuvat johtoryhmän työskentelyyn asiantuntijoina pääsääntöisesti mutta aina erikseen kutsuttuna.

Johtoryhmän tehtävät:

- Päätöksenteko ohjausryhmän linjausten puitteissa
- Mahdollisten muutosesitysten valmistelu ohjausryhmälle esiteltäväksi
- Projektien etenemisen seuranta
- Projektien välisten ristiriitojen yms. selvittäminen
- Projektien budjetin ja välillisten vaikutusten seuranta (esim. sovellusten muutostarpeet tms.)

Hankkeen johtoryhmä kokoontuu tarpeen mukaan ja vähintään valmistelevaan ohjausryhmän kokoukset.

3.3 Hankepäällikkö (oto), MMM:n hanketiimi

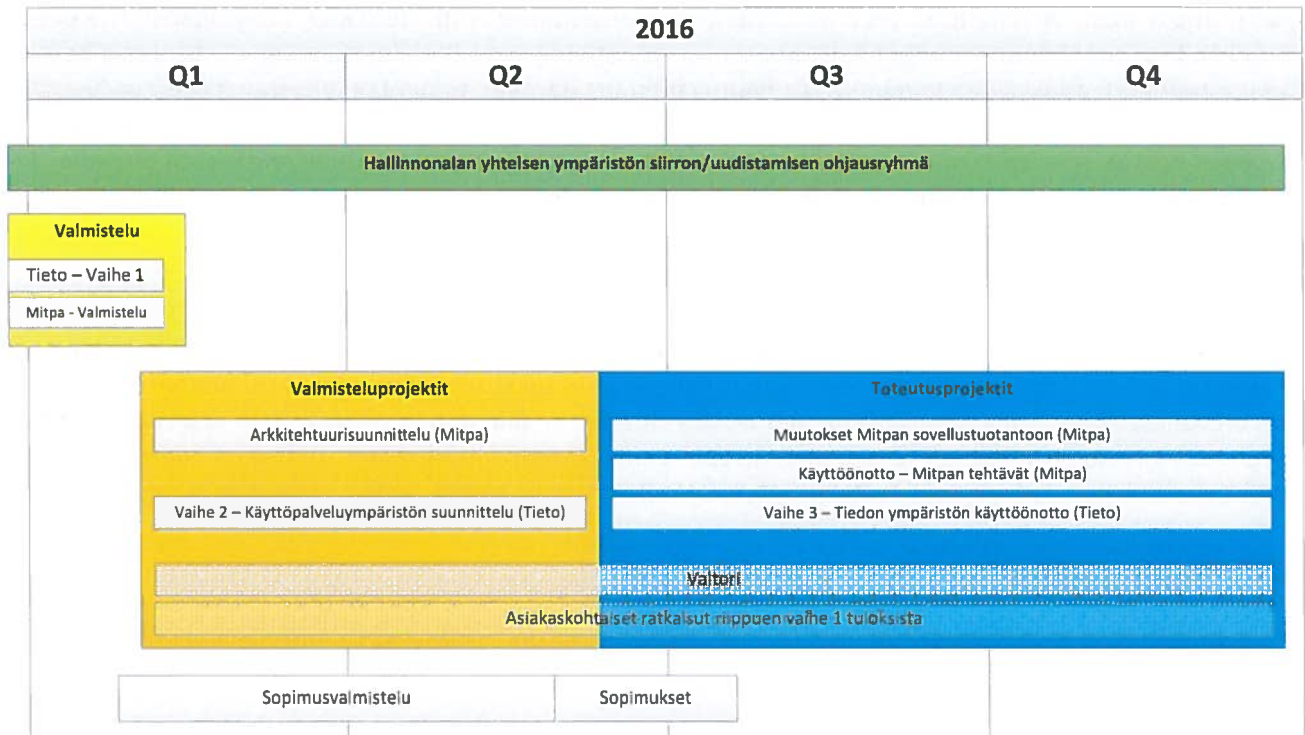
MMM:n nimittämä osa-aikainen hankepäällikkö seuraa koko hankkeen ja sen toteutusprojektien etenemistä ja huolehtii johtoryhmän käytännön toiminnasta.. Hankepäällikön tukena toimii MMM:n asiantuntijoiden muodostama tiimi.

Hankepäällikkönä toimii aluksi tietohallinnon erityisasiantuntija Jaana Merta MMM:stä.

4 Hankkeen toteutussuunnitelma

4.1 Aikataulu

Päävaiheiden aikataulu on seuraava:

4.2 Tarkistuspisteet

Hankkeen tarkistuspisteinä toimivat hankkeen ohjausryhmän vakiokokoukset, joissa tarkistetaan kunkin vaiheen lähtökohdat/tilanne/lopputulokset.

4.3 Valmisteluprojektit

Valmisteluprojekteissa luodaan perussuunnitelmat hankkeen ja toteutusprojektien toteuttamista varten. Näitä suunnitelmia täsmennetään tarvittaessa toteutusprojektien alussa. Hanke- ja projektisuunnitelmat sekä niiden muutokset hyväksytään hankkeen johtoryhmässä (hankesuunnitelma myös strategisessa ohjausryhmässä). Suunnitelmat sisältävät myös tietoturvallisuuteen liittyvät määritykset.

Keskeinen valmisteluprojekti on Tiedon käyttöpäalvelu ympäristön suunnittelu vaihe 2 -projekti. Tätä valmisteluprojektia tukee Mitpan organisoima arkkitehtuurisuunnitteluun keskittyvä valmisteluprojekti. Lisäksi jo tässä vaiheessa käynnistetään yhteistoiminnan toimintamallin kehittämiseen keskittyvä valmisteluprojekti, joka osaltaan liittyy Mitpan kumppanuustoiminnan kehittämiseen. Valmistelutyötä tehdään Tiedon, käyttäjävirastojen, Valtorin ja Mitpan yhteistyönä.

4.3.1 Tiedon vaihe 2, Käyttöpäalvelu ympäristön suunnittelu

Käyttöpäalvelu ympäristön suunnittelun tavoitteena on määritellä asiakkaan tarvitsemat ja käyttöön otettavat Hanselin konesali- ja kapasiteettipalveluja koskevan puitejärjestelyn mukaiset palvelut. Toimituksen lopputuloksena syntyy sopimusehdotus tuotettavista konesali- ja käyttöpäalveluista ja alustava projektisuunnitelma palveluiden käyttöönotosta. Projektin toteutus perustuu Tiedon toimittamaan tarjoukseen.

4.3.2 Arkkitehtuurisuunnittelu ja toimintamallin kehittäminen

Arkkitehtuurisuunnittelu käsittää hallinnonalan yhteisen ympäristön sovittamisen uuden sopimuksen mukaiseen ympäristöön. Arkkitehtuurisuunnitteluvaiheessa tarkastellaan mm. Tieto K&K VJT-ympäristön arkkitehtuurin aiheuttamat muutostarpeet hallinnonalan ympäristöön ja sovelluksiin, alustojen elinkaaren aiheuttamat muutokset, asiakkaiden toiminnasta aiheutuvat muutostarpeet, toimintaa tehostavat tässä vaiheessa perustellut muutokset sekä tunnistetaan keinoja, palveluita ja kehittämiskohteita, joilla tietoturvan tasoa voidaan nostaa. Arkkitehtuurisuunnittelun tulokset toimivat lähtöaineistona kohdeympäristön tarpeille. Projektin toteutus perustuu Mitpan valmistelemaan suunnitelmaan.

4.3.3 Yhteistoiminnan toimintamallin kehittäminen

Toimintamallin kehittäminen käsittää suunnitelman ja kuvauksen siitä kuinka käyttäjävirastojen, Mitpan, Tiedon ja Valtorin yhteistoiminta järjestetään ja vastuut jakautuvat sen jälkeen kun uusi tuotantoympäristö on otettu käyttöön. Toimintamallilla on vaikutuksia yhteisen ympäristön käyttöpäalveluja koskevaan sopimukseen sekä virastojen ja Mitpan välisiin palvelusopimuksiin (kumppanuusmalliin). Työssä on huomioitava myös mahdollinen Valtorin rooli tulevaisuudessa. Hankepäällikkö vastaa tämän osaprojektin organisoinnista.

4.4 Toteutusprojektit

Toteutusprojektit käynnistetään kun strateginen ohjausryhmä on hyväksynyt valmisteluvaiheen tulokset ja antanut luvan toteutusprojekteille.

4.4.1 Tiedon ympäristön käyttöönotto

Projektin lähtökohtana on hyväksytty suunnitelma ja tarjous käyttöönotosta. Ympäristön käyttöönotto sisältää suunnitelman mukaisia transitio- että transformaatiotehtäviä.

Puitesopimuksen mukaisten palveluiden käyttöönotto voidaan karkeasti jakaa viiteen eri vaiheeseen:

- Hallinta- ja toimintamallin perustaminen - vaiheen jälkeen asiakkaan käytössä on puitesopimuksen edellyttävät työkalut, raportit, työryhmät ja näkymät
- Tietoliikenneyhteydet
- Verkkoalueiden määrittäminen
- Kapasiteettipalveluiden käyttöönotto
- Palveluiden käyttöönotto

4.4.2 Muutokset sovellusympäristöön

Arkkitehtuurisuunnittelunperusteella päätetyt sovellusten muutostarpeet toteutetaan tässä vaiheessa. Muutokset voivat kohdistua testi- ja kehitysympäristöön, sovelluskehitykseen ja/tai toimintaprosesseihin. Vaihe sisältää muutosten suunnittelun ja toteutuksen.

Lisäksi vaihe sisältää ympäristön uudistamiseen liittyviä suunnitelman mukaisia tuotantoympäristöstä riippumattomia tehtäviä mm. palomuurisääntöjen politiikka, kehitys-testiympäristön tietoliikennemuutokset, IP-verkko-osoitteiden muutokset ja kehittäjien etäkäyttöpalvelu (VPN).

4.4.3 Käyttöönoton tukeminen ja jatkuvan toiminnan toimintamallin käyttöönotto

Projekti käsittää valmisteluvaiheen kuvauksen ja suunnitelman mukaisesti käyttöönottoa tukevia tehtäviä ja toimii suorana jatkumona siirryttäessä sovittuun jatkuvan toiminnan toimintamalliin. Suunnittelun tuloksista riippuen projekti voi sisältää esimerkiksi käytännön palvelunhallinnan käynnistämiseen (sovittaminen yhteen Mitpan menetelmien kanssa), kapasiteettien toteutukseen, palveluiden siirtoon ja jatkuvan palvelun käynnistykseen liittyviä tehtäviä.

4.4.4 Muut huomioitavat asiat

Valmistelu- ja toteutusprojektien lisäksi hankkeen eri vaiheisiin kuuluvat niihin liittyvät sopimusvalmistelut.

5 Hankkeen resursointi ja kustannukset

5.1 Resursointi

5.1.1 MMM ja virastot

MMM:n hallinnonalalta hankkeeseen osallistuvat seuraavat henkilöt

Henkilöt	Rooli	työmäärä yhteensä (hpt)
MMM, Antti Vertanen	strateginen ohry/hankkeen jory	3/kk (12)
MMM: Jaana Merta	hankepäällikkö (oto) -1.5.	10/kk (15)
MMM, (Mika Tuikkanen)	hankepäällikkö (oto) 1.5. -	10/kk (70)
Mavi,		

Evira,		
Luke,		
?		
Yhteensä		

5.1.2 Tieto Oyj

Tieto Oyj:stä hankkeeseen osallistuvat seuraavat henkilöt

Henkilöt	Rooli	työmäärä yhteensä (htp)
Sampsa Laakso	Projektipäällikkö	30
Timo Hulkko	Pääarkkitehti	20
N.N.	Tietoliikennearkkitehti/-vastaava	20
M.M.	Tietokanta-arkkitehti	10
Samppa Timonen	Jatkuvien palveluiden päällikkö	5
P.P.	Tietoturvavastaava	5

5.1.3 Mitpa

Mitpasta hankkeeseen osallistuvat seuraavat henkilöt

Henkilöt	Rooli	työmäärä yhteensä (htp)
Marja Rantala		
Jenni Mielikäinen		
Jarko Lehikoinen		
?		
?		
Yhteensä		

5.1.4 Valtori

Valtorista hankkeeseen osallistuvat seuraavat henkilöt

Henkilöt	Rooli	työmäärä yhteensä (htp)
Jukka Saksala	asiantuntija	2/kk? (20)
Lauri Autio	tekninen arkkitehti	1/kk (10)

Yhteensä	30
----------	----

5.1.5 Kustannusarvio

Projektin kokonaiskustannusarvio on:

Virastojen henkilötyökustannus (virkatyö)		xxx €
Mitpan valmistelutyö yht.		xxx €
- palvelusopimukset 2016	xxx €	
- ei palvelusopimuksissa	xxx €	
Valtorin konsultointityö		10 000 €
Tiedon palvelukustannukset		250 000 €
Muut kustannukset yht.		xxx €
- erittely 1	xxx €	
- erittely 2	xxx €	
Yhteensä		xxx €

5.1.6 Kustannusten jakautuminen

Siirtoprojektin kustannusten jaosta sovitaan strategisessa johtoryhmässä. Kustannusten jako noudattaa seuraavia periaatteita:

- Kukin hallinnonalan osapuoli vastaa oman hanke/projektihenkilöstönsä kustannuksista mukaan lukien mahdolliset matkustus-, työväline-, yms. kustannukset.
- Tieto Oyj:n kustannukset maksetaan MMM:n määrärahoista (tuottavuusraha).
- Mitpan tähän hankkeeseen liittyvien palveluiden kustannukset maksetaan MMM:n määrärahoista (tuottavuusraha) siltä osin, kun työ/palvelu ei sisälly palvelusopimuksiin.
- Valtorin osallistumisen mahdollista kustannuksista ja niiden maksamisesta sovitaan erikseen MMM:n ja Valtorin kesken.
- Mahdolliset kertaluonteiset investointikustannukset katetaan ensisijaisesti MMM:n määrärahoista (tuottavuusraha).
- Strateginen ohjausryhmä ratkaisee miten tuottavuusrahaa käytetään tai miten toimitaan tilanteessa, jos varattu rahoitus ei riitä.

6 Hankkeen riskit

Hankesuunnitelman liitteenä on riskisuunnitelma (liite x). **TEHTÄVÄ OHJAUSRYHMÄN KOKOUKSEEN MENESSÄ)**

7 Hankkeen työmenetelmät

7.1.1 Projektihallintamenettely

Hanketta varten perustetaan yhteinen Vyvi-työtila sekä hankkeen, että sen projektienkäyttöön. Tieto perustaa jatkuvaa palvelua varten erillisen extranet-palvelun.

7.1.2 Dokumentointi ja pääsynhallinta

Hankkeen aikana:

Dokumentointivastuu Vyvi-työtilassa hankkeen ja projektien roolien mukaisesti. Keskeiset muistiot ja tulokset julkaistaan Mitko-wiki-sivustolla. Muistiot hyväksytään ennen julkaisemista.

Hankkeen päätyttyä:

Materiaali arkistoidaan MMM:n normaalin hankemenettelyn mukaisesti. Mitko-wiki-sivustoa hyädynnetään tarpeen mukaan.

Pääsynhallinta:

Vyvi-työtilassa hankkeen ja projektien roolien mukaisesti. Mitko-wiki avoin hallinnonalan toimijoille.

7.1.3 Hankkeen laadunvarmistus

Strateginen ohjausryhmä käsittelee ja hyväksyy hankkeen tavoitteet ja suunnitelman, arkkitehtuuri- ja tietoturvasuunnitelman sekä vastaa hanketason riskien seurannasta.

Hankkeen johtoryhmä käsittelee ja hyväksyy arkkitehtuurisuunnitelman (esitettäväksi ohjausryhmälle) ja toteutusprojektien suunnitelmat sekä vastaa toteutusprojektien riskien seurannasta.

Toteutusprojektien johto/projektiryhmä käsittelee ja hyväksyy mahdolliset osaprojektien suunnitelmat (esitettäväksi hankkeen johtoryhmälle) ja vastaa projektin ja osaprojektien riskien seurannasta.

Hankepäällikkö seuraa hanketta ja sen projekteja kaikilla tasoilla ja huolehtii dokumentoinnin ja tuotosten yhtenäisyydestä sekä valmistelee niiden esittelyn hankkeen johto- ja ohjausryhmille. Strateginen ohjausryhmä hyväksyy kaikki tuotokset.

Kuvaus hankkeen/projektin hyväksymiskriteereistä:

- Kaikki hankkeen/projektin tuotokset on hyväksytty
- Suunnitelman mukaiset tehtävät on suoritettu

8 Hankkeen muutoshallinta

Mahdolliset muutokset hankkeen laajuuteen, lopputuotoksiin, aikatauluun ja budjettiin tulee hyväksyttää ohjausryhmässä. Projektin projektiryhmä valmistelee projektipäällikön johdolla muutosesitykset hankkeen johtoryhmälle, joka arvioi niitä ja pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä. Hankkeen johtoryhmä esittelee lopulliset muutosesitykset strategiselle ohjausryhmälle.

9 Hankkeen viestintä

Hankejohtaja vastaa hanketason ulkoisesta viestinnästä ohjausryhmän linjausten mukaisesti. Kukin virasto vastaa sisäisestä viestinnästä omassa organisaatiossaan.

10 Hankkeen päättäminen

Hankkeesta laaditaan loppuraportti.

Projektin päättäminen tehdään strategisessa ohjausryhmässä kun luvussa 7.1.3 olevat keskeiset kriteerit täyttyvät.

